

Η πολύ οδυνηρή οικονομική κατάσταση και κυρίως το αβέβαιο του μέλλοντος του τόπου, αφήνουν ήδη ισχυρό ίχνος στη συμπεριφορά όσων βρίσκονται, τούτη την εποχή σε αυτό το κομμάτι γης. Σκόπιμα δεν πληκτρολογώ τη λέξη «λαός». Μετά τον Δεκέμβριο του '44, ίσως και τον Νοέμβριο του '73, η έννοιας της λέξης εξασθενεί ολοένα και πιο γρήγορα, ανεξάρτητα από πολιτικές τοποθετήσεις, έως τον πιθανότατα ολοκληρωτικό της εκφυλισμό.

Ας ξεκινήσουμε από το πρόσφατο και αδυσώπητα τραγικό, περιστατικό της σφαγής του 44χρονου άνδρα στο κέντρο των Αθηνών με δύο μάλλον ρητορικές ερωτήσεις.

- Τι είδους μίσους, ανάγκης, απελπισίας, μοχθηρίας μπορεί να οπλίσει ομάδα ανθρώπων να δολοφονήσει με αυτόν τον ύπουλο αλλά και βαρβαρικό τρόπο έναν άγνωστο σε αυτούς άτομο, για την χρηματική αξία μιας βιντεοκάμερας;

- Για πιο λόγο να κυκλοφορείς με ένα μαχαίρι που μπορεί να αφαιρέσει ανθρώπινη ζωή στις 05.30 το ξημέρωμα στο κέντρο της Αθήνας.

Οι απαντήσεις είναι τόσο προφανείς όσο και το γεγονός ότι ο σφαγιασθείς θα μετέφερε την εγκυμονούσα σύζυγό του στο μαιευτήριο, για να γεννήσει το παιδί τους, ένα δεδομένο που εντείνει έτι περαιτέρω το δράμα.

Στο πρόσφατο παρελθόν το έγκλημα της ανθρωποκτονίας, σε αυτό τον τόπο, είχε τις ρίζες του, στην τιμή, στο πάθος, στο προσωπικό μίσος, ή τις πολιτικές διαφορές.

Το αποτύπωμα του αίματος πάνω στη γκρι κουκούλα του αυτοκινήτου, έξω από το # 57 της Γ' Σεπτεμβρίου, που πολλές εφημερίδες είχαν πρωτοσέλιδο, περιγράφει τα νέα εγκληματικά ήθη. Και στα αυτά τα νέα ήθη, αν για την κατοχή μιας βιντεοκάμερας, απαιτείται η σφαγή ενός 44χρονου, δεν αποτελεί εμπόδιο. Να προστεθεί ότι το έγκλημα συντελέστηκε (πιθανότατα) από αλλοδαπούς, σε μια ευρύτερη περιοχή με σοβαρά προβλήματα.

Η εμφάνιση ακροδεξιών ομάδων μετά το έγκλημα, οι οποίες επιδόθηκαν σε βιαιοπραγίες επί δικαίων και αδικών, δεν αναμένεται να δώσει λύσεις σε αυτά τα προβλήματα. Το μόνο που καταφέρνει, με την συναίνεση μάλιστα μερικών κατοίκων, είναι ένα πισωγύρισμα της ιστορίας.

Κανείς λογικός άνθρωπος βέβαια, δεν πιστεύει ότι το επόμενο κτίριο που θα καεί θα είναι η Βουλή και η χώρα θα γλιστρήσει στην αγκαλιά του νέου Αδόλφου, όπως συνέβη στην πατρίδα της Μέρκελ πριν από ογδόντα περίπου χρόνια.

Από την άλλη μεριά, η γκετοποίηση περιοχών της πρωτεύουσας και η παράδοσή τους στα χέρια του εγκλήματος, των ναρκωτικών, της πορνείας δεν έχει να κάνει με την γκρίνια του μικροαστικού συντηρητισμού και την αντίστοιχη σοβαροφάνεια. Είναι μια κατάσταση δηλωτική των νέων ηθών, της έλλειψης κοινωνικής συνοχής και των ξεκάθαρων στόχων.

Σε μια πολιτεία που η έννοια του πολιτικού έχει εδώ και χρόνια εξισωθεί με ανομίες, σκάνδαλα, προμήθειες και έλλειψη κάθε είδους ελέγχου, πόσο μάλλον κυρώσεων, η τρέχουσα λογική είναι αντίστοιχη. Σε μια οικονομία όπου ο κρατισμός λειτουργεί ως δεξαμενή ψήφων, η ιδιωτική πρωτοβουλία σαν μια ανεξέλεγκτη αρχή, ενώ η δικαιοσύνη χρειάζεται σχεδόν επτά χρόνια για να φθάσει σε μια πρωτόδική απόφαση, για μια περίπτωση που έχει κεντρίσει το παγκόσμιο ενδιαφέρον, ενέσκηψε και μια παγκόσμια κρίση που απειλεί ανοικτά και την τελευταία αξία.

Αυτό είναι το σκηνικό. Ο απόγονος του πτωχού κομπιναδόρου της δεκαετίας του '50 που

προσπαθούσε να επιβιώσει αρπάζοντας καμιά μπουγάδα ή κότα, στις μέρες μας ασχολείται με τα δομημένα ομόλογα. Αντίστοιχα, ο ντόπιος γραφικός «γρυλάκις» μεταβλήθηκε σε έναν άκαρδο, συχνά αλλοεθνή κάτοχο AK-47 που το κραδαίνει, αδειάζοντας γεμιστήρες σε καταστήματα ταχυδρομικών ταμιευτηρίων, περίπτερα ή ακόμα μετέχοντας σε τσαμπουκάδες περί των αθλητικών.

Στα τελευταία, αναδεικνύεται με όλη την εκτροχιασμένη λαϊκότητα της, η παρακμή της εποχής, όχι μόνον από τα γεγονότα αλλά και από το στυλ, το ύφος των πρωταγωνιστών.

Η κινητοποίηση μαζών με πρόσχημα την ιδεολογία που εκφράζουν οι ομάδες, η ωμή βία ανάμεσα σε οπαδούς αντίπαλων ομάδων, δεν είναι παρά εκφράσεις μιας πολιτικής που θέλει τον οπαδό από κακοποιημένο θύμα, να μετατρέπεται σε ζώδη θύτη, έτοιμο για κάθε, άνευ αντικειμένου, καταστροφή και μακριά από οποιαδήποτε άλλη διεκδίκηση, ή προβληματική.

Υπάρχει η αντίληψη ότι αυτός ο τόπος έχει περάσει από πιο βαθιές κρίσεις. Έχει επιβιώσει από εμφύλιο, και κατοχή, από διχασμό και πείνα άρα θα τα καταφέρει και τώρα. Διέπονται από λογική, τούτα τα επιχειρήματα. Αυτό όμως που ξεφεύγει από τον παραπάνω συλλογισμό είναι το γεγονός ότι σε εκείνες τις εποχές οι περισσότεροι από όσους ζούσαν εδώ, είχαν μια ταυτότητα, κάποια συνοχή και λίγα να χάσουν. Στις μέρες μας αυτά έχουν διαφοροποιηθεί. Η ταυτότητα ξεθώριασε, η συνοχή χάθηκε και ελάχιστοι δείχνουν πρόθυμοι να θυσιάσουν ότι έχουν με το όραμα ενός καλύτερου, καθαρότερου αύριο.

Αυτές οι διαφοροποιήσεις κάνουν το μέλλον ζοφερό. Όχι η κρίση.